

Čas zahájení Soboty - Šabatu

Adrian Ebens

J. N. Andrews

Čas zahájení Soboty - Šabatu

Adrian Ebens

Z anglického originálu *Time to Commence the Sabbath* přeložila

Mgr. Martina Nováková

Některé citáty pocházejí z knihy F. D. Nicholse, Ellen G. Whiteové a její kritici, vydal Advent Orion, Praha, 2014

Biblické citáty použity z Českého studijního překladu (CSP) pokud není zmíněno jinak.

květen 2017

Obsah

Úvod	3
Čas pro zahájení Šabatu	11
Večer a ráno	11
Definování slova <i>den</i>	12
Reakce na Mt 28:1 a den při východu slunce	14
Kdy přesně je večer?	15
Rozdělení dvanácti hodin v rámci dne	17
Hodina je 1/12 denního světla, a ne 60 minut.....	18
Sobota nemůže začínat v šest večer	20
Čas Šabatu	21

Úvod

Srdce Desatera nás nabádá dodržovat Sobotu svatou. Co přesně je tento *den Šabatu* (den sobotní), a kdy začíná a kdy končí?

Tato otázka se v počátcích hnutí Adventistů sedmého dne stala vcelku oříškem, v různých oblastech se totiž začaly rozvíjet odlišné praktiky. James White tuto historii líčí v časopise *Review and Herald* (Posud' a zvěstuj) v roce 1868.

Většině čtenářů *REVIEW* je obecně známo, že po několik let rané historie Adventistů sedmého dne si věřící k zahájení a ukončení soboty (Šabatu) osvojili čas šest hodin večer (18.00 hod.). Stejně tak je známé, že na podzim roku 1855 časopis *Review* učil, že západ slunce byl biblickým časem k zahájení soboty, a že naši lidé povětšinou přešli od šesti hodin večer k západu slunce. Některé z okolností, které se s tímto přechodem pojí, tu chci zmínit:

1. Část věřících zpochybnila v roce 1847 čas 18.00 hodin, **příčemž někteří se drželi toho, že sobota začíná rozbřeskem, zatímco další tvrdili, že podle Bible by sobota měla začít západem slunce.**

2. Starší J. B. (Joseph Bates), který první učil o sobotě v celé její důležitosti, a který věrně pracoval na tom, aby si to lidé od Adventistů uvědomili, měl v této otázce jasno, a proto respekt k jeho letům a k jeho zbožnému životu mohly být důvody, proč se tento bod nezkoumal zevrubně jako jiné body.

3. Na podzim roku 1855 mě starší J. N. Andrews, na cestě do Iowy, navštívil v Battle Creeku, a předložil mi biblické důvody k zahajování soboty při západu slunce. Napsal o tom srozumitelný článek, který mi zanechal, a který se objevil v časopise *Review* čtvrtého prosince 1855. Ještě než byl článek v *Review* otištěn, byl toho času také přednesen na konferenci v Battle Creeku, a záležitost byla prodiskutována s tím výsledkem, že se názory bratrů shodly na čase při západu slunce, tedy kromě bratra br. B. (Batese) a několika málo dalších. Od té doby v této věci panuje shoda.

Jsou ale osoby, kteří chtějí ranit naši lidskost – a doufáme, že této skupině tímto článkem pomůžeme – které oznamují a zveřejňují světu,

že paní Whiteová prohlásila, že jí bylo ukázáno, že čas k zahájení soboty je 18.00 hodin, a později, že jí bylo potvrzeno, že západ slunce je ten pravý čas. Tvrdí se také, že viděla ve své vizi číselník hodin s jednou ručičkou ukazující na šestku, a druhou na dvanáctku, což znamená, že šest hodin je zahájení a ukončení soboty.

V této věci stačí pouhé sdělení faktů na to, aby se ukázala zcestnost těchto zpráv. Uvádíme proto následující prohlášení, které jsme připraveni dokázat nekompetentnějšími svědky:

1. Paní Whiteové bylo ve dvou vizích ukázáno něco k tématu času zahájení soboty. První vidění dostala už v roce 1847 v Topshamu (Maine). **V této vizi jí bylo ukázáno, že zahajovat sobotu při východu slunce není správné. Potom uslyšela anděla, jak opakuje tato slova: „Od večera do večera budete zachovávat svoji sobotu.”** Bratr B. (Bates) byl přítomen, a podařilo se mu uspokojivě přesvědčit všechny přítomné, že „večer“ znamená 18.00 hodin. Všimněte si tohoto: **Tophamská vize neučila o časovém údaji 18.00 hodin. Ukázala, že začátkem soboty není čas rozbřesku.** Nikdy jsem nepřijal tu myšlenku, že čas 18.00 hodin byl vizemi zdůvodněn, protože následující, co kopíruji z prohlášení, které jsem na to téma udělal v časopise Review 4. prosince 1855, je zde:

Předložené svědectví ve prospěch 18.00 hodiny nás nikdy plně neuspokojovalo, **ačkoliv jsme obdrželi během několika posledních let řadu sdělení podporující jak rozbřesk slunce, tak i západ slunce, postrádaly totiž pádné argumenty, ducha pokory i nepředpojatost. Přestože nás ta věc trápila, nikdy jsme si nenašli čas, abychom ji důsledně probádali.**

V červnu roku 1854 jsme naléhali na staršího D. P. H., aby o tom připravil článek do časopisu Review. Když jsme se s ním viděli minulou zimu v Pensylvánii, žádost jsme opakovali. Když jsme byli minulé léto v Maine, bratr (J. N.) Andrews vyslechnul naše pocity ohledně dané věci včetně strachu z rozdělení, nedokážeme-li tuhle otázku vyřešit pádným svědectvím. Bratr se rozhodl věnovat této záležitosti svůj čas, dokud nezjistí, co o tom Bible učí, a jeho článek v tomto čísle (Review and Herald) je výsledkem jeho bádání. Někteří mají dojem, že čas 18.00 hodin jsme přejali na základě přímého projevu Ducha Svatého. To je chyba. Poučení znělo 'od večera do večera' a z toho jsme odvodili čas 18.00 hodin.

2. Co se ciferníku týče, máme dvacet kompetentních svědků, kteří rádi dosvědčí, že ani paní W., ani její vize, s tím absolutně neměly co do činění.

3. Na výše zmíněné konferenci jsme byli přítomni, stejně jako **v průběhu vize po skončení té konference**, a slyšeli jsme paní W., brzy po skončení vize, vypravovat o tom, co viděla. Jsme proto připraveni dosvědčit, že čas západu slunce nebyl ve vizi zmíněn ani jednou; avšak slova, která obdržela v průběhu předchozí vize, byla opakována, doslova: „Od večera do večera budete zachovávat svoji sobotu,“ přičemž byla přidána tato slova: „Přijmi slovo Boží, čti ho, pochop ho, a nemůžeš se zmýlit. Čti pozorně, a najdeš tam, co je večer, a kdy to je.“ V první vizi jsme byli směřováni ke slovu Božímu slovy: „Od večera až do večera;“ ale na astronomickém základu bylo tehdy rozhodnuto, že večer začíná v 18.00 hodin. Ve druhé vizi byla použita ta samá slova, a my jsme byli mnohem výrazněji nasměřováni k Božímu slovu, **které, když se prozkoumalo, ustanovovalo čas západu slunce. Bratr B. a několik málo dalších byli takto přesvědčeni a od té doby v této otázce panuje všeobecný soulad.** (James White, RH, 25. února 1868)

V roce 1847 bylo Ellen Whiteové ve vizi ukázáno, že myšlenka soboty začínající za rozbřesku byla špatná. Anděl potom k Ellen Whiteové citoval Lv 23:32, zatímco se zaměřoval na problematiku zahájení soboty. Anděl tedy spojil výraz *od večera do večera* s časem, kdy se dodržuje týdenní sobota (Šabat). Jak podotýká James White, Joseph Bates tehdy každého přesvědčil, že *od večera do večera* znamenalo od 18:00 do 18:00. První vize vyloučila, že by východ slunce byl časem, odkdy se má svítit sobota. Když J. N. Andrews předložil svůj výzkum, který jasně ukazoval, že biblické *od večera do večera* znamená západ slunce, každý důkaz přijal, ovšem kromě Josepha Batese a Ellen Whiteové.

Když se ten článek ráno v sobotu četl, dalo se usoudit, že i když čas 18.00 hodin prosazovaný Batesem nebyl v principu nesprávný – protože vyzýval k zahájení Šabatu (soboty) večer – při bližším prozkoumání tam byla chyba. Nyní tedy s tím, jakou pozici měl čas západu slunce, tolik hojně podporovaný doklady z Písma, všichni z celého shromáždění, včetně církevních vedoucích, přijali to světlo s otevřenou náručí, a byli

připraveni si posunout své zvyky. Všichni – to znamená všichni kromě dvou – Josepha Batese a Ellen Whiteové. (1BIO 323.2)

Jen několik dní po této konferenci měla Ellen Whiteová druhou vizi.

Viděla jsem, že tomu je skutečně tak: "Od večera do večera budeš slavit své soboty." Anděl řekl: "**Veźmĕte Slovo Boží, čtĕte je, pochopte a nemůžete se zmýlit. Čtĕte pozornĕ a zjistíte, co je večer a kdy nastává.**" Tázala jsem se andĕla, zda na Jeho lidu nespočívá hnĕv Boží, protože tak doposud zahajoval sobotu. Bylo mi poukázáno do minulosti na počátek slavení soboty a sledovala jsem Boží lid až do současnosti, ale nevidĕla jsem, že by kvůli tomu v něm Bůh nemĕl zalíbení nebo se na něj hnĕval. **Tázala jsem se, proč musíme až tak pozdĕ zmĕnit čas začátku soboty. Andĕl pravil: "Porozumíte tomu, ale ještĕ ne, ještĕ ne."** Andĕl pravil: "Přijde-li svĕtlo a je-li toto svĕtlo odstrčeno nebo zavrženo, tehdy přijde zatracení a hnĕv Boží. Ale dokud svĕtlo nepřijde, není to hřích, ponĕvadž nemĕli svĕtlo, které by zavrhli. Vidĕla jsem, jak se někteří domnívali, že Pán ukázal, že sobota začíná v 18.00 hodin, ačkoli jsem pouze vidĕla, že začíná „večer“. Z toho mnozí usoudili, že večer je 18. hodina. Vidĕla jsem, že Boží služebníci se musí sjednotit, pevnĕ semknout. (1T 116)

Tato vize přišla ku prospĕchu pro Josepha Batese a Ellen Whiteovou. Ta byla instruovaná číst pečlivĕ Písma. Přesně tohle udĕlal J. N. Andrews, a z toho také usoudil, kdy se v Písmu odehrává *večer*, tedy - v době západu slunce. James White to uzavřel:

V té druhé vizi byla použita přesně ta samá slova, a my jsme tak tím spíš byli nasmĕrováni ke slovu Božímu, **které, pokud je prozkoumáno, nezvratně (průkazně) ustanovuje čas západu slunce. To vyřešilo tu záležitost s bratrem B. a několika málo dalšími, a od té doby ve věci zavládla všeobecná shoda.** James White, RH, 25. února 1868.

Jakou myšlenku potřebovali věřící pochopit, kterou tehdy nechápali? James White pokračuje:

„Je přirozené, že se nabízí otázka: Jsou-li vidění dána proto, aby napravila bloudící, proč nevidĕla Ellen G. Whiteová dřívĕ, že 18. hodina

je nesprávná? Jsem vděčný, že Bůh napravil tuto chybu ve správný čas a nedovolil, aby mezi námi došlo v této otázce k neblahému rozdělení. Ale, milý čtenáři, i v této věci je Boží dílo v dokonalém souladu s dalšími projevy a je také v souladu se správným pojetím duchovních darů. **Není totiž Boží vůlí učit svůj lid dary Ducha ohledně biblických otázek, pokud jeho služebníci ještě pozorně nehledali v Písmu.** Když se prozkoumala otázka začátku soboty a věci se vyjasnily a u některých nastalo nebezpečí, že naruší soulad naší organizace, pak u Boha nastal správný čas, aby projevil svou dobrotu v projevu darů Ducha a dokončil své zamýšlené dílo. Písmo svaté je nám dáno jako pravidlo víry a povinnosti a je nám přikázáno, abychom je zkoumali. Jestliže nepochopíme a neposlechneme pravdu v důsledku toho, že jsme nehledali v Písmu, tak jak jsme měli, nebo kvůli nedostatku posvěcení a duchovního úsudku, a Bůh nás ve své milosti ve svůj čas poopraví projevem daru Ducha svatého, neměli bychom si stěžovat, že to měl udělat dřív, ale s pokorou uznat jeho milost a chválit jej za nekonečnou, vše přesahující dobrotu, že nás vůbec poopravil. **Dejme dary v církvi na jejich správné místo. Bůh je nikdy nepostavil do popředí a nepřikázal nám hledět na ně, aby nás vedl po cestě pravdy a po cestě do nebe. Bůh dával vždy tento důraz na své slovo.** Písma Starého a Nového zákona jsou světlem pro nohy, které osvěcuje cestu do jeho království. Následujte je. Ale jestliže se odvrátíte od biblické pravdy, jste v nebezpečí, že zahynete, a když se Bůh rozhodne uvést vás na správnou cestu zpátky k Bibli a zachránit vás, bude to projev Boží vůle v pravý čas. A bylo by správné v takovém okamžiku reptat a říkat: „Bože, proč jsi to neudělal dřív?“ Dej si pozor! Dost už! Uznejte, že já jsem Bůh. Naše potřeba je pro Boha příležitostí poučit nás o darech jeho svatého Ducha. February 25, str. 168

Tato situace byla tedy připomínkou všem průkopníkům, aby ze studia Písma učinili jádro své víry, protože Duch proroctví to za ně neudělá. Duch proroctví jen potvrdí pravdu, a povede lidi k Písmu, kde ji najdou, ale nebude pravdu učit před poznáním Písma.

Do této brožury zařadíme také onen článek od J. N. Andrewse, který jasně předkládá biblický důkaz, že sobota začíná při západu slunce, nejprve však zmíníme několik málo textů, které to názorně ukazují.

Dt 16:6 „ale jenom na místě, které Hospodin, tvůj Bůh, vyvolí, aby tam přebývalo jeho jméno, tam obětuj velikonoční oběť, **večer, po západu slunce**, v čase, kdy jsi vyšel z Egypta.“

Když dáme dohromady paralelní příběhy z evangelia, ukáže se stejný důkaz. Ve dvou příbězích je použito slovo *večer*, a v jiném evangeliu je použit *západ slunce*, aby znovu ukázal, že *večer* znamená *západ slunce*.

Mt 8:16 „**Když nastal večer**, přinesli k němu mnoho démonizovaných; i vyhnal duchy slovem a všechny nemocné uzdravil,“

Mk 1:32 „**Když nastal večer** a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a všechny démonizované.“

L 4:40 „**Když zapadalo slunce**, všichni, kteří měli nemocné různými chorobami, přiváděli je k němu; on pak na každého z nich vkládal ruce a uzdravoval je.“

Ellen Whiteovou mátl, proč se to musí měnit teď, když už bylo podle jejího mínění pozdě.

Tázala jsem se, proč musíme až tak pozdě měnit čas začátku soboty. Anděl pravil: "Porozumíte tomu, ale ještě ne, ještě ne." (1T 116)

To, čemu Ellen Whiteová nerozuměla, bylo, proč se musí měnit čas, když anděl řekl, že by nerozuměli tomu, proč ho musí změnit. Nicméně tak, jak anděl naznačil, později ona i ti kolem ní měli porozumět. Někteří tvrdili, že nerozuměli právě tomu času, kdy se měla zahajovat sobota, ovšem to není vůbec pravda. Vždyť Ellen Whiteové bylo řečeno, že pochopí, proč se to musí změnit, a ne, že to pochopí zrovna v tu danou dobu.

Doporučuji vám číst pečlivě bádání J. N. Andrewse. Jeho studie jasně ukazuje, že stvoření začalo prvního dne nocí (temnotou). Bůh stvořil prázdnotu a beztvárovou zemi v temnotě prvního dne. Potom utvořil světlo, a oddělil ho od existující temnoty uplynulých dvanácti hodin. Andrews taktéž vysvětluje dvě definice slova *den* a slova *večer* vyskytujících se v Písmu, což pomůže zodpovědět několik otázek ohledně kalendáře, které vyvstaly v souvislosti s porozuměním termínů, jako jsou *příští den/ráno* nebo *další den*.

Příklad nalezneme v knize Leviticus 23:32, kde čteme, že Den smíření se zahajuje devátého dne v měsíci večer. Jak jsme poznamenali, chápání slova *den* je dvojitý, a stejně tak se dvojitým způsobem chápe doba, kdy probíhá večer. Cituji slova J. N. Adrewse:

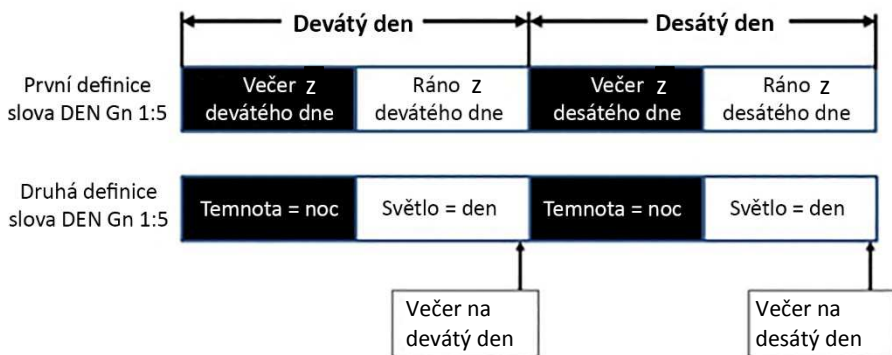
Poznámky na okraji říkají „mezi dvěma večery“. Značí to doslovnou hebrejštinu, což této době zajišťuje respekt. „Mezi dvěma večery“ je údajně ve tři hodiny odpoledne (15.00 hod.). Pokud je tohle správně, znamená to, že doba „po západu slunce“ v Dt 16:6 je neurčitým výrazem. Učenec Gesenius ve svém Slovníku hebrejštiny ovšem říká, že pojem *mezi dvěma večery* je – podle „nejuznávanějšího“ názoru – „interval mezi západem slunce a tmou.“ Jestliže je toto pravda – a že jistojistě neexistuje více inspirovaná autorita než Gesenius – pak to odstraňuje zřejmý protiklad mezi Ex 12 a Dt 16, a taky ukazuje, že v obou případech jde o dobu západu slunce.

Pokud to chápeme takto, je to spíš **biblický večer**, který nastává na devátý den (z 12 hodin), spíše než **večer z devátého dne** (z 24 hodin), který by se odehrával noc předtím. Tohle je večer, který pokračuje do začátku desátého dne. Všimněte si:

Večer: Období nastávající po západu slunce, kterým začíná židovský den (Gn 1:5; Mk 13:35). Židé počítají do každého dne dva večery tak, jak se objevuje v Ex 16:12 – Ex 30:8; Ex 12:6 (okr.); Lv 23:5 (okr. R.V. „mezi dvěma večery“). **Ten „první večer“ byl čas, kdy se slunce sklánělo k západu**, a ten „druhý večer“ byl okamžik skutečného západu slunce. (*Easton Bible Dictionary* – heslo večer)

Písmo tedy dává dvě definice slova *den*, a dvě definice slova *večer*. Význam je určován kontextem. Bible jasně vyjadřuje, že Den smíření trvá pouze jeden den, a to v době *od večera až do večera* a je to ten desátý den.

Lv 16:29 A toto bude pro vás věčné ustanovení: sedmého měsíce, **desátého dne toho měsíce** budete pokořovat své duše a nebudete konat žádnou práci -- ani domorodec ani přichozí, který pobývá uprostřed vás.

Dle výše zmíněného, první definice *večera* se vztahuje k době, kdy se slunce sklání k západu. Stejný princip pozorujeme v Nehemiášovi 13:19, kde na šestý den zavírají vrata ve chvíli, kdy má už už zapadat slunce, k zahájení sedmého dne.

Neh 13:19 Stalo se, **jakmile jeruzalémské brány před sobotou setměly, že jsem řekl, aby byla zavřena vrata.** Pak jsem řekl, aby je neotevřeli dříve, než skončí sobota. Některé ze svých služebníků jsem postavil k branám, aby v sobotní den nebyl přinesen žádný náklad.

Zvu Vás k pečlivému pročení této studie J. N. Andrewse, jež se zabývá časem zahajování Soboty (Šabatu). Kdyby náš Pán nechtěl, abychom se přesvědčili sami, nenechal by takovou důležitou věc bez zájmu po více než století. Doklady z Písma mluví jasně a přesvědčivě, že čas k zahájení soboty je večer, a že tím večerem je v Písmu míněn západ slunce.

Adrian Ebens

Čas pro zahájení Šabatu

Review and Herald, 4. prosince 1855

J. N. Andrews

Hledáme-li odpověď na tuto otázku, je jasné, že budeme muset náležitě přihlídnout ke způsobu, kterým Stvořitel už na začátku stanovil zahajování dne. Ve stejnou hodinu, kdy byl započat úplně první den času, totiž taky skončí; a v bodě, ve kterém první den času začal a skončil, tam taky začne a skončí den druhý; a stejně tak třetí, čtvrtý, pátý, šestý a sedmý. A kdy začaly dny prvního týdne, tehdy také začnou a skončí všechny další týdny. Odtud ta důležitost správného určení času, co možná nej přesnějšího, kdy začaly dny ve stvořitelském týdnu.

Večer a ráno

Jak máme chápat slovo *den* v první kapitole Genesis? Odpovídám, že je zde toto slovo použito ve dvou významech. Zprv je užívá Bůh, když pojmenovává světlo, jakožto rozlišení od temnoty, kterou nazval *noc*. Jinými slovy, slovo *den* popisuje tu část 24 hodin, kdy je světlo. Zadruhé, slovo *den* je použito v pojmenování sedmé části týdne, nebo celého cyklu čtyřia dvaceti hodin. Verš 5 nabízí příklad, kde je slovo *den* užito v každém z těchto významů. „Bůh nazval světlo dnem a tmu nazval nocí; a byl večer a bylo ráno, jeden den.“ Teď je to ale druhá definice, či použití slova *den*, co nás zajímá.

V tomto bodě ale někteří namítnou, že slovo *den* se používá k označení cyklu 24 hodin, nebo jinými slovy, že v Písmu je noc vždy obsažena ve dni. Je vhodné to stručně zmínit. V Ex 20:11 je řečeno, že „šest dní Hospodin dělal nebesa a zemi.“ Jde o ujištění, že každý z šesti dní začal aktem stvoření – nebo jinak – první den v týdnu začal Božím aktem stvoření nebes a země. V tu dobu byla naprostá tma až do chvíle, než se Duch Boží začal vznášet nad vodami. Dalším Božím činem bylo stvoření světla. Když oddělil světlo od temnoty, ustanovil jedno jako den, a to druhé jako noc. Demonstruje to, že noc byla prvním rozčleněním prvního dne, a následovně, následujeme-li božský pořádek, prvotní rozčlenění všech následujících dní. Protože je síla tohoto argumentu veliká, uvádíme prvních pět veršů Genesis.

„Na počátku stvořil Bůh nebesa a zemi. Země byla pustá a prázdná, temnota byla nad hlubinou a Duch Boží se vznášel nad vodami. I řekl Bůh: Budiž světlo!

A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil Bůh světlo od tmy. Bůh nazval světlo dnem a tmu nazval nocí; a byl večer a bylo ráno, jeden den.”

Definování slova *den*

Dr. Clarke ve své poznámce k Mt 28:1 uvádí, že hebrejšтина má stejné slovo pro večer a pro noc. Jako příklad tohoto užití cituje Gn 1:5. Proto se ukazuje, že výraz „večer a ráno byly prvním dnem,” je to samé, jako by se řeklo „noc a ráno byly prvním dnem.” Toto je převelice důležitý fakt, neboť jasně dokazuje, že noc je chápána nejen jako část čtyřiaadvacetihodinového dne, ale jako doba, která jej jako první rozděluje. Připomeňme si, že slovem *den* zde myslím jedno ze sedmi údobí tvořících týden. Za zmínku stojí, že každý ze dnů, ve kterých Bůh konal práci stvoření, je reprezentován, jako poskládaný ze stejných hlavních dílů, jako ten první. Tak se praví (verš 8): „Bůh nazval klenbu nebesy; a byl večer a bylo ráno, den druhý.” Verš 13: „A byl večer a bylo ráno, den třetí.” Verš 19: „A byl večer a bylo ráno, den čtvrtý.” Verš 23: „A byl večer a bylo ráno, den pátý.” Verš 31: „Bůh viděl všechno, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré. A byl večer a bylo ráno, den šestý.” Je třeba poznamenat, že tímto způsobem je složeno dokonce 2300 dní. 2300 doslovných dnů symbolizuje 2300 let. Okraj uvádějící doslovnou hebrejštinu nazývá všechny tyto dny „večerní rána”.

Možjíšův zákon o tom už před námi nese přímé svědectví. Asi bychom měli rozhodnout jasně - je fakt, že noc je součástí dne, a že den začíná večerem.

Lv 23:32 Je to pro vás nejsvětější sobota; budete pokořovat své duše.
Večer devátého dne toho měsíce, od večera až do večera budete zachovávat svoji sobotu.

Tento text definuje desátý den sedmého měsíce, čímž také definuje další dny v daném měsíci, a stejně tak všechny další měsíce. Říká nám, že desátý den sedmého měsíce začíná večerem završujícím devátý den, a pokračuje až do dalšího večera. Není možné, aby někdo nedbal tohoto svědectví. V souladu s tímto faktem čteme, že si Židé o odpoledni dne přípravy přáli zlámat nohy těm, kdo byli ukřižovaní, aby se nemohlo stát, že by na kříži zůstali do soboty (Jan 19:31). A také v době, kdy byl sňat Ježíš z kříže, ten den odpoledne „nastávala sobota” (L 23:54). Také je řečeno:

Jan 19:41,42 Na tom místě pak, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nový hrob, v němž ještě nebyl nikdo pochován. Tam kvůli židovskému dni přípravy Ježíše položili, neboť hrob byl blízko.

Myšlenka je zřejmě tato – že pochovali našeho Pána v nedalekém hrobě, aby ho zvládl pohřbit na den přípravy, ještě před zahájením soboty.

K doplnění již zmíněného by nemuselo být od věci uvést několik příkladů, ve kterých je noc chápána jako část dne, případně jako obsažená ve dni. Zdůrazňujeme následující:

1S 26:7,8 „David s Abíšajem přišel v noci k lidu a hle, Saul ležel a spal v ležení a jeho kopí bylo zabodnuté v zemi u hlavy. Abnér a lid ležel kolem něj. Abíšaj řekl Davidovi: Bůh dnes vydal tvého nepřítele do tvé ruky. Dovol, ať ho teď jednou ranou přibodnu kopím k zemi, druhou nebudu potřebovat.”

Zde je noc ve dni zaručeně obsažena. Stejná informace se objevuje v Ex 12:41,42:

Když uplynulo čtyři sta třicet let, právě ten den vyšly všechny Hospodinovy oddíly z egyptské země. To byla noc Hospodinova bdění, aby je vyvedl z egyptské země. A tato noc je Hospodinova -- noc bdění pro všechny syny Izraele po všechny generace.

Uvádíme také slova anděla určená pastýřům z Betléma.

L 2:8-11 „V téže krajině byli pastýři, kteří pobývali venku a v noci drželi hlídky nad svým stádem. A hle, postavil se k nim Pánův anděl a Pánova sláva je ozářila; i zmocnil se jich veliký strach. Anděl jim řekl: „Nebojte se. Hle, zvěstuji vám dobrou zprávu o veliké radosti, která bude pro všechny lid, že se vám dnes narodil Zachránce, který je Kristus Pán, v městě Davidově.”

V těchto slovech anděl zaručeně chápe noc jako součást dne. Nakonec uvádíme slova Pána Ježíše.

Mk 14:30 A Ježíš mu řekl: „Amen, pravím tobě, **že dnes, této noci**, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mne třikrát zapřeš.

Také Lukáš 22:34:

Ježíš řekl: „Pravím ti, Petře, že dnes nezakokrhá kohout, dokud třikrát nezapřeš, že mne znáš.

S těmito slovy našeho Pána můžeme argument, že dny v týdnu začínají večerem, a že obsahují všech 24 hodin, náležitě uzavřít. Zbývá nám věnovat pozornost jedné, dvěma námitkám k tomu, co už bylo předneseno.

Reakce na Mt 28:1 a den při východu slunce

Je namítnuto, že podle Mt 28:1 den začíná při úsvitu. Čteme tam následující: „Po sobotě, když už svítalo na první den týdne, přišla Marie Magdalská a ta druhá Marie, aby se podívaly na hrob.“ Ovšem dedukce plynoucí z tohoto textu nemůže stačit k vyvrácení již zmíněného přímého svědectví o tom, že den začíná večer. Když se obrátíme k Janovi 20:1, zjistíme, že jde o nepřijatelnou dedukci. „Prvního dne týdne přišla Marie Magdalská časně ráno, ještě za tmy, ke hrobu a uviděla kámen odvalený od hrobu.“ V tomto textu je jasně uvedeno, že ti, co přišli k hrobu „ještě za tmy,“ přišli první den v týdnu. Je to přímý doklad, že první den v týdnu obsahuje alespoň část noci následující po sobotě. Poznámka Dr. Clarkeho k Mt 28:1 obsahuje následující slova:

Na konci soboty [Opse de sabbaton]. Po konci týdne; toto je překlad uváděný několika význačnými kritiky; a tímto způsobem je slovo *opse* užíváno nejvýznamnějšími řeckými spisovateli. Matouš proto uvádí, že po sobotě přišly ženy k hrobu, brzy, prvního dne v týdnu.

Předpokládá se, že stvoření slunce při zahájení čtvrtého dne dokazuje, že den měl začínat s východem slunce, nebo jak se domnívají ostatní, v poledne. Citujeme Mojžíšova slova (Gn 1:14-18): „I řekl Bůh: Ať jsou světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den od noci a byla na znamení, k určování časů, dnů a let. A ať jsou světly na nebeské klenbě, aby svítala na zemi. A stalo se tak. Bůh udělal dvě veliká světla: Větší světlo, aby vládlo ve dne, a menší světlo, aby vládlo v noci, a hvězdy. Bůh je dal na nebeskou klenbu, aby svítala na zemi, a aby ovládala den a noc a oddělovala světlo od tmy. Bůh viděl, že to bylo dobré.“ Kdo se o to pře, bojuje proti myšlence, že při stvoření by slunce mělo právě vycházet, nebo jak tvrdí ostatní, mělo by být prvně vidět nahoře uprostřed oblohy. Všechny tyto úvahy jsou ale klamné. Když se totiž slunce poprvé objeví na obloze, z nejuvýchodnějšího bodu, ze kterého je vidět, bude

právě vycházet nad obzor. Není tudíž bezdůvodné se domnívat, že v tom místě na východě, (pravděpodobně zahrada Eden), kde den začíná oběh zeměkoule, slunce při svém stvoření právě zapadalo. Dává nám to harmonický náhled na Stvořitelovu práci. Každý den začal večerem, a když to tak bylo i čtvrtý den, slunce, když bylo poprvé viděno, zapadalo, a jak pokračovalo ve své cestě západním směrem, přinášelo s sebou kolem celé zeměkoule západ. A tento náhled, že den začíná na východě, a cestuje tak kolem světa, je obrovsky důležitý. Rozpouští námitku, že nemůžeme držet sobotu, pokud snad nežijeme v Palestině – máme totiž den tehdy, kdy k nám přijde – a jak sobota koná svou pouť kolem zeměkoule, celá lidská rodina má výsadu sledovat den odpočinku Stvořitele.

Kdy přesně je večer?

Na základě uvedeného svědectví z Písma si myslíme, že je dostačující k obhájení faktu, že den začíná večer. Další zkoumání tudíž po právu souvisí se zahajováním večera. Jaké svědectví nám o tom předkládá Bible? Mojiš tímto definuje zahajování večera.

Dt 16:6 „ale jenom na místě, které Hospodin, tvůj Bůh, vyvolí, aby tam přebývalo jeho jméno, tam obětuj velikonoční oběť, **večer, po západu slunce**, v čase, kdy jsi vyšel z Egypta.”

Zdá se, že následující text zodpovídá otázku, jestli je večer při západu slunce. Ex 12:6 by ovšem mohl význam právě citovaného textu pozměnit. Proto čteme:

Ex 12:6 A bude ve vaší péči až do čtrnáctého dne tohoto měsíce. Potom ho celé shromáždění pospolitosti Izraele k večeru zabije.

V poznámkách na okraji se píše: „mezi dvěma večery.” Značí to doslovnou hebrejštinu, což zajišťuje důvěryhodnost. Říká se, že „mezi dvěma večery” je v 15:00 hodin. Pokud je to pravda, je jasné, že „po západu slunce” v Dt 16:6 je neurčitým výrazem. Hraniční čas je „mezi dvěma večery.” Značí to doslovnou hebrejštinu, což této době zajišťuje respekt. „Mezi dvěma večery” je prý ve tři hodiny odpoledne. Pokud je tohle správně, znamená to, že doba „po západu slunce” v Dt 16:6 je neurčitým výrazem. Gesenius ve svém Slovníku hebrejštiny ovšem říká, že pojem *mezi dvěma večery* je – podle „nejuznavnějšího” názoru – „interval mezi západem slunce a tmou.” Jestliže je toto pravda – a že jistojistě nemáme víc neoriginálního odborníka než

Gesenia – odstraňuje to zřejmý protiklad mezi Ex 12 a Dt 16, a taky ukazuje, že v obou případech jde o dobu západu slunce. Greenfield ve svém Lexikonu Nového zákona říká, že dva večery „znamenaly podle Židů – jeden od deváté hodiny (15:00) do západu slunce, a druhý od západu slunce do tmy.“ Robinsonův Lexikon Nového zákona tvrdí to samé. Dost to souhlasí i s Geseniem.

Dále představujeme:

Lv 22:6,7 ten, kdo by se toho dotkl, bude nečistý až do večera a nebude jíst ze svatých věcí, dokud si neumyje tělo vodou. Až zajde slunce, bude čistý, potom může jíst ze svatých věcí, neboť je to jeho pokrm.

Tohle, zdá se, nepotřebuje komentář. Vypadá to, že *večer* je jasně definován jako doba „při západu slunce.“ Osoba, která byla nečistá až do večera, byla čistá při západu slunce. Podívejte se také na Dt 22:11, 24:13,15.

Následující text asi učí to samé:

Joz 8:29 „A krále Aje pověsil **na dřevo až do večerního času. Když slunce zapadalo**, dal Jozue příkaz, aby jeho mrtvolu sundali z toho stromu, pohodili ji ke vchodu městské brány a postavili na něj velkou haldu kamení až do tohoto dne.“

Jozue 10:26,27 vysvětluje večer stejným způsobem.

Joz 10:26,27 Potom je Jozue dal zabít, nechal je zemřít a pověsil je na pět kůlů. Byli na těch kůlech pověšení až do večera. I stalo se v době západu slunce, že Jozue dal příkaz, sundali je z těch kůlů a pohodili je do jeskyně, do níž se ukryli, a položili velké kameny na ústí té jeskyně právě až do tohoto dne.

Čtěte také Knihu Soudců 14:18, a 2 Samuelovu 3:35. Večer je také definován ve 2 Paralipomenon 18:34:

„Zatímco boj onen den silně vzplál, izraelský král zůstal podepřený ve voze naproti Aramejcům až do večera a při západu slunce zemřel.“

Nový zákon definuje *večer* jako západ slunce na dvou místech. Tři z evangelistů zmiňují ten samý fakt, dva z nich tvrdí, že se to stalo večer, a dva, že to bylo při západu slunce.

Mt 8:16 **Když nastal večer**, přinesli k němu mnoho démonizovaných; i vyhnal duchy slovem a všechny nemocné uzdravil,

Mk 1:32 **Když nastal večer** a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a všechny démonizované.

L 4:40 **Když zapadalo slunce**, všichni, kteří měli nemocné různými chorobami, přiváděli je k němu; on pak na každého z nich vkládal ruce a uzdravoval je.

Z Marka 1 to vypadá, že se tato transakce objevila večer po sobotě. Z toho důvodu je jasné, proč čekali do soumraku, než přinesli nemocné; viz. čekali na ukončení soboty.

Následující Písmo má za úkol dokázat, že v některých obdobích roku den nenastává dřív, než po západu slunce.

Neh 13:19 Stalo se, jakmile jeruzalémské brány před sobotou setměly, že jsem řekl, aby byla zavřena vrata. Pak jsem řekl, aby je neotevřeli dříve než skončí sobota. Některé ze svých služebníků jsem postavil k branám, aby v sobotní den nebyl přinesen žádný náklad.

Toto je pravděpodobně výsledkem nedbalého čtení textu. Text neříká „když začalo být v Jeruzalémě tma,“ ale říká „když začaly být vrata Jeruzaléma tmavá.“ Význam toho je teď podle mě prostě, že s blížícím se západem slunce začínají vrata z východní strany tmavnout, a že by v tomto čase měla být zavřena, aby všechno na zahájení soboty utichlo. Tento úhel pohledu se mi zdá rozumný, uvádí text do souladu se všemi uvedenými svědectvími.

Rozdělení dvanácti hodin v rámci dne

Aby se prokázalo, že den začíná v šest hodin, bylo v Mt 20:1-12 citováno přirovnání. Zní následovně:

„Neboť království Nebes je podobné hospodáři, který časně zrána vyšel najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. A když vyšel kolem deváté hodiny, spatřil jiné, jak stojí nečinně na tržišti, a řekl jim: ‚Jděte i vy na vinici a dám vám, co bude spravedlivé.‘ Oni šli. Opět vyšel kolem dvanácté a třetí hodiny odpoledne a učinil stejně. Vyšel kolem páté hodiny a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: ‚Proč tu stojíte celý den nečinně?‘ Řekli mu: ‚Protože

nás nikdo nenajal.' Řekl jim: ‚Jděte i vy na mou vinici a dostanete, co bude spravedlivé.' Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: ‚Zavolej dělníky a vyplat' jim mzdu, počna od posledních až k prvním.' Přišli ti, kteří byli najati okolo páté hodiny, a každý dostal denár. Když přišli ti první, myslili, že dostanou víc; ale i oni dostali po denáru. Vzali si jej, ale reptali proti hospodáři: ‚Tito poslední dělali jedinou hodinu a postavil jsi je na roveň nám, kteří jsme nesli tíhu dne a vedro!'

Argument vyňatý z tohoto textu je tento: den má 12 hodin, třetí hodina je devět hodin, šestá hodina je poledne, devátá hodina jsou tři hodiny, jedenáctá hodina je pět hodin, a od tohoto času až do večera je to jen jedna hodina. Večer proto nastává v šest hodin. **Vady na předchozím argumentu jsou tyto: Zaprvé – Hodiny v Novém zákoně nejsou stejné, jako ty naše. Naše hodina má 60 minut, a nikdy víc nebo míň. V Novém zákoně je to ale dvanáctina času mezi úsvitem a soumrakem.** Následkem toho byly hodiny delší nebo kratší v závislosti na ročním období. Je sice pravda, že šestá hodina, která je středem dne, bude vždycky ve dvanáct hodin, ale dvanáctá hodina, neboli večer, bude vždycky při západu slunce. Zadruhé – Rozdělení dne do hodin nebylo Božím plánem, ale má původ v neznabožství!!!

Stejný argument najdeme v Janovi 11:9: „Ježíš odpověděl: „Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtá, protože vidí světlo tohoto světa.“ Říká se, že jestliže má den 12 hodin, potom je šestá hodina dne poledne, a protože by na každou stranu od poledne (dvanáct hodin) bylo hodin šest, znamenalo by to, že den o dvanácti hodinách začíná v šest ráno, a končí v šest večer, a tudíž den o 24 hodinách by samozřejmě začínal a končil v šest večer. Kdyby byly premisy platné, tento argument by byl nezvratný. Stejnou vadu má i argument z Mt 20; viz., že hodiny nebyly šedesátiminutové, jako ty naše, ale byly dvanáctinou času mezi úsvitem a soumrakem. Proto se délka hodin neustále měnila, ale večer byl vždy za soumraku. Následně Mt 20:1-12 a Jan 11:9 nejsou v opozici s uvedeným svědectvím, že den začíná za soumraku. Bude se čekat, že dokážeme, že hodiny byly dvanáctinami času mezi úsvitem a soumrakem. Dokážeme to teď.

Hodina je 1/12 denního světla, a ne 60 minut

Židé počítali dvanáct hodin ve dni, a samozřejmě, že každá hodina ve dni takto počítaná byla nutně delší nebo kratší s ohledem na různá roční období v daném klimatu. – *Část Clarkeových poznámek k Janovi 1:39.*

Židé, stejně jako většina ostatních národů, dělili den od východu slunce k jeho západu do dvanácti rovnoměrných částí, ale tyto části hodin byly delší či kratší s ohledem na různá roční období v daném klimatu. – *Část Clarkeových poznámek k Janovi 11:9.*

Židé (na základě počítání převzatého od Řeků) dělili den, neboli čas od úsvitu k soumraku, do dvanácti hodin, samozřejmě trochu odlišných na základě ročního období. – *Bloomfieldova poznámka k Janovi 11:9.*

HODINA – V knihách Nového zákona jasně vidíme den rozdělený do dvanácti stejnoměrných hodin, po vzoru Řeků a Římanů. Hodiny jednoho dne byly stejně dlouhé, ale různé ve srovnání s hodinami v jiných ročních obdobích. Dvanáct hodin nejdelších dní v létě byly mnohem delší, než dny v nejkratších zimních dnech. - *Cruden*

DEN – Svatí spisovatelé obecně rozdělovali den a noc do dvanácti nestejných hodin. Šestá hodina je po celý rok vždy poledne, a dvanáctá hodina je poslední hodina dne. Ale v létě je dvanáctá hodina, stejně jako všechny ostatní, delší, než ty v zimě. – *Ency (Religious Knowledge)*

Den byl rozdělen do dvanácti hodin, které se samozřejmě lišily v délce, kratší v zimě a delší v létě. – *Watsonův biblický a teologický slovník*

Židé rozdělili prostor od úsvitu k soumraku, ať už byly dny delší nebo kratší, na dvanáct částí, takže jich bylo ve dni stejně po celý rok, přesto však mnohem kratší v zimě, než v létě. – *Poznámka Cottage Bible k Janovi 11:9*

Židé počítali své dny od večera do večera, na základě pořádku zmíněného v první kapitole Genesis tam, kde se píše o práci na stvoření: Večer a ráno byly prvním dnem. Jejich sobota neboli sedmý den, tudíž začínala za soumraku v den, který nazýváme pátek, a trvala do stejného času následujícího dne. Když byl náš Spasitel v Kafarnau, pokládalo se za špatné přinášet mu nemocné k uzdravení, zatímco trvala sobota, ale „Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a všechny démonizované. Celé město se shromáždilo přede dveřmi.” (Marek 1:32-33) Čas mezi východem a západem slunce byl rozdělen na dvanáct stejných částí, které byly nazvány hodinami (Jan 11:9). Protože je tento časový úsek v jednom ročním období delší, než v jiném, je jasné, že také hodiny budou trvat v jiné doby jinak dlouho. V zimě byly samozřejmě kratší, než v létě. Byly očíslovány od východu slunce, a ne

od půlky dne, jak to děláme my. Hodiny jsou zmíněny až po zajetí, proto je rozumné předpokládat, že Židé způsob dělení času převzali od Chaldeců, stejně jako Řekové či Římané. – *Nevinovy Biblical Antiquities*, str. 171, 172

Slovo *hodina* v Písmu značí jednu ze dvanácti stejných částí, do kterých byl každý den rozdělen, a která byla samozřejmě v různá roční období různě dlouhá. Tento systém dělení dne přetrvával mezi Židy, a to minimálně po vyhnání z Babylónu, ale pravděpodobně už dříve. – *Covelův slovník Bible*

Hodina, jedna ze dvanácti stejných částí, do kterých byl rozdělen den, a která byla samozřejmě v různých ročních obdobích jiná. – *Greenfieldův lexikon Nového zákona*

V Novém zákoně je hodina, jedna ze dvanácti stejných částí, do kterých byl rozdělen přirozený den, a stejně tak noc, a které měly samozřejmě v různých ročních obdobích různou délku; pravděpodobně zavedena astronomy, a prvně použita Hipparchem kolem roku 140 před Kristem – *Robinsonův lexikon Nového zákona*

Tato svědectví jsou nadmíru dostatečná k ustanovení faktu, že hodiny v Novém zákoně neodpovídají hodinám měřeným hodinami. A že byly dvanáctinou času od východu slunce k jeho západu. Z Matouše 20:1-12 a Jana 11:9 proto nemůžeme vzít žádný argument, který by nebyl v naprostém souladu s již uvedeným svědectvím, že večer, kterým začíná den, je při západu slunce.

Sobota nemůže začínat v šest večer

Nejdůležitější úvaha je tato: jestliže sobota začíná v šest večer, nikdo nemůže určit, kdy tato hodina nastává, pokud dotyčný nemá hodiny nebo hodinky. Ty byly ale vynalezeny až kolem roku 1658. Zkonzultujte to v Putnamově příručce užitečného umění (Putnam's Hand Book of Useful Arts). Proto po celých 6000 let byli Boží lidé bez možnosti říct, kdy začíná sobota. Takový závěr by byl ovšem ztělesněnou absurditou. A my už jsme viděli, že v Písmu svatém není jediné svědectví, které by se dalo citovat jako doklad času šest hodin. Uzavřeme tento článek shrnutím argumentu následovně:

1. Neexistuje biblický argument, který by podpořil 18.00 hodin jakožto hodinu, kdy začíná večer.

2. Pokud to je ta hodina, Boží lidé po dobu asi 5 600 let nebyli schopní určit, kdy sobota začíná.

3. Bible několika stručnými tvrzeními stanovuje fakt, že večer je při západu slunce.

J. N. Andrews.

BRATRŮM: Záležitost představená ve výše uvedeném článku je věc veliké důležitosti. Svědectví Bible a čas zahajování Šabatu jsou zde spojeny, aby mohly mluvit samy za sebe. Výsledek tohoto bádání je v pevném přesvědčení, že je zahájení a ukončení každého dne ukotveno v západu slunce. Ptáte se, proč tento závěr nepřišel dřív? Toto je odpověď: Až dosud nebyla věc pořádně prozkoumána. Když to říkám, na rovinu poukazuji na vlastní chybu. Vždy je naší povinností opravit vlastní chyby, pokud na ně přijdeme, a ať už jsme v minulosti jednali jakkoli upřímně, pokud vidíme chybu jako takovou nebo pochybení, které odmítáme uznat, nejde v tom pokračovat.

Minulý srpen (1855) mě bratr White a další bratři požádali, abych tu věc pořádně prozkoumal. Pustil jsem se do toho okamžitě, a věnoval jsem tomu každý den tolik času, jak mi síla dovolovala. Zakrátko jsem došel plného uspokojení ze zjištění, že svědectví z Písma hovoří jednohlasně pro to, že den začíná západem slunce. Baptisté sedmého dne se této doktríny vždycky drželi, ale nikdy se mi nepodařilo, potkat se s jejich názory. Kdybych to udělal, nemohl bych zůstat ve svém omylu. Budete se ale ptát: „Nenaučil ses snad pravdu od Posla?“ Odpovídám: „Ne.“ Článek zde uvedený byl napsán několik týdnů před tím, než P. vydal cokoli na tohle téma. Nemám žádnou účast na textu provedeném způsobem, kterým P. doposud byl. Svědectví Bible je tam však stejně tak hodnotné, přestože bylo možná uvedeno jen ze závisti nebo soutěživosti. Mimoto se začínám dozvídat, že značné množství našich bratrů bylo dávno přesvědčeno, že sobota začíná při západu slunce. J. N. A. v Battle Creeku, Mich., 12. listopadu 1855

Čas Šabatu

ROVNÍKOVÝ čas neboli čas od 18.00 hodin do 18.00 hodin, byl zachováván naší skupinou světitelů soboty. Pravdou je, že po několik uplynulých měsíců, věc nebyla v úplnosti prozkoumána. Předložené svědectví ve prospěch 18.00 hodiny nás nikdy plně neuspokojovalo, ačkoliv jsme obdrželi během několika posledních let řadu sdělení podporující jak rozbřesk slunce, tak i západ slunce,

postrádaly pádné argumenty, ducha pokory i nepředpojatost. Přestože nás ta věc trápila, nikdy jsme si nenašli čas, abychom ji důsledně probádali.

V červnu roku 1854 jsme naléhali na staršího D. P. Halla, aby pro REVIEW připravil článek na toto téma. Když jsme s ním byli minulou zimu v Pensylvánii, svou žádost jsme opakovali. Když jsme byli minulé léto v Maine, bratr (J. N.) Andrews vyslechnul naše pocity ohledně dané věci včetně strachu z rozdělení, nedokážeme-li tuhle otázku vyřešit pádným svědectvím. Bratr se rozhodl věnovat této záležitosti svůj čas, dokud nezjistí, co o tom Bible učí, a jeho článek v tomto čísle (Review and Herald) je výsledkem jeho bádání. Někteří mají dojem, že čas 18.00 hodin jsme přejali na základě přímého projevu Ducha Svatého. To je chyba. Poučení znělo 'od večera do večera' a z toho jsme odvodili čas 18.00 hodin. **Nyní se radujeme, protože bratr Andrews v této otázce přinesl biblické svědectví svým obvykle působivým, nepředpojatým způsobem a vyjasnil toto téma nad každou pochybnost, že sobota začíná nejen večer, ale přesně při západu slunce.**

James White

Čas zahájení Soboty - Šabatu

Paní Whiteové bylo ve dvou vizích ukázáno něco k tématu času zahájení Šabatu. První byla už v roce 1847 v Topshamu (Maine). **Ve vizi jí bylo ukázáno, že zahajovat sobotu při východu slunce je špatně. Potom uslyšela anděla, jak opakuje tato slova: „Od večera až do večera budete zachovávat svoji sobotu.“**

V první vizi jsme byli směřováni ke slovu Božímú slovy: „Od večera až do večera;“ ale astronomicky vzato, později bylo rozhodnuto, že večer je v 18.00 hodin. Ve druhé vizi byla použita ta samá slova, a my jsme byli ke slovu Božímú směřováni mnohem výrazněji, a které když se prozkoumalo, ustanovovalo čas západu slunce. Bratr B. a několik málo dalších bylo takto přesvědčeno, a od té doby v této otázce panuje všeobecný soulad. (James White, RH, 25. února 1868)

Je to pro vás nejsvětější sobota; budete pokořovat své duše. Večer devátého dne toho měsíce, **od večera až do večera budete zachovávat svoji sobotu.** Lv 23:32

„ale jenom na místě, které Hospodin, tvůj Bůh, vyvolí, aby tam přebývalo jeho jméno, tam obětuj velikonoční obět', **večer, po západu slunce,** v čase, kdy jsi vyšel z Egypta.“ Dt 16:6